

קו לחינוך אחת לקוראים

חזק חנוכה שמח.

הזליין הזא יוטיע

16.12.2010-2

קו לחינוך

הקו שלך למידע חינוכי

גיליון 526 | כ"ה כסלו תש"ע | 2.12.10 | משוגר למנויים בלבד | kav1@bezeqint.net | www.kav-lahinuch.co.il

מו"ל ועורכת: סגיל בן ארצי | עריכה: מיכל חביב | המערכת: היסמין 1 רמת אפעל | טל. 03-6354484 | פקס. 03-6354490

מנכ"ל משה"ח; נשקול מחדש את שעות ההוראה בכיתה שמנהל ביה"ס מחויב לבצע

החינוך. שר החינוך, גדעון סער, אף אמר בכנס; "אין סיכוי להצליח בשום תחום בחיים בלי יעדים ובלי מדידה". כתוצאה מגישה זו, נדרשים המנהלים באופק חדש, בין היתר, למלא דו"חות חודשיים על השימוש בשעות הפרטניות. מנהלים מתלוננים כי הם כורעים תחת נטל הדיווח. הדברים הגיעו לידי כך שהסתדרות המורים הורתה בחודש שעבר למורים ולמנהלים שלא למלא את הניירת הדרושה לדיווח לגבי השעות הפרטניות. יש לציין, כי אל מטלות המנהלים באופק חדש תצטרף בקרוב מטלה נוספת – הערכת מורים באמצעות כלי הערכה מורכב שפותח בראמ"ה, שתגזול אף היא לא מעט מזמנם (ראה כתבה בעמ' 3).

"האם ההוראה בכיתה אכן תורמת למנהלים ולמערכת החינוך?" לדברי יו"ר ארגון המנהלים בחטיבות העליונות בהסתדרות המורים, רות קופינסקי, לתשובה לשאלה זו יש שני פנים. לדבריה, חשוב שהמנהל יהיה מעורה באופן אישי בחיים החינוכיים והפדגוגיים של בית ספרו, ולכך מסייעת ההוראה בכיתה התורמת משמעותית לניהול המקצועי. עם זאת מוסיפה קופינסקי, כי עבודת הניהול היא דינמית ומורכבת מאוד, כך שבפועל אין היא מאפשרת למנהל להתחשב במערכת השעות הקבועה של הכיתה שבה הוא מלמד. לדבריה, פעמים רבות נפגמת עבודת ההוראה של המנהל, מכיוון שהוא נאלץ לבטל שיעורים כדי לעסוק בנושאים דחופים או כדי להשתתף בישיבות של משה"ח ושל הרשות המקומית. המפסידים הישירים מכך הם התלמידים. לטענת קופינסקי, העומס הגדול המוטל השנה על המנהלים בבתי"ס ובחטיבות הביניים המשתתפים באופק חדש, אינו נובע מהרפורמה עצמה, אלא מיעדי משה"ח שהציבו ראשו. לדבריה, כדי לבצע יעדים אלו על המנהלים למלא דו"חות רבים. קופינסקי סבורה, כי ביטול שעות ההוראה בכיתות, אם אכן יתקיים, יקל מאוד על המנהלים.

"המציאות השתנתה. מה שהיה מתאים לפני 15 שנים אינו מתאים היום. נוסף לכל המטלות המרובות המוטלות על מנהל ביה"ס אנחנו מחייבים אותו ללמד מספר שעות בכיתה. לדעתי צריך לשקול זאת מחדש". כך אמר מנכ"ל משה"ח, ד"ר שמשון שושני, בכנס מנהלי בתי"ס השנתי, שערך מכון אבני ראשה בשבוע שעבר. בכנס השתתפו כ-2,500 מנהלים.

ד"ר שושני הוסיף; "המנהל צריך לבקר בשיעורים ולהעריך מורים. במציאות שהשתנתה אנחנו חייבים לחשוב על תפקיד הניהול בצורה אחרת. אני מאמין שנוכל לשנות את תפקיד הניהול כדי להשיג את יעדי משה"ח". כידוע המנהלים נדרשים כיום לעבוד לפחות שש שעות שבועיות בהוראה בכיתות.

מנכ"ל משה"ח הוסיף, כי למעלה מ-80% מזמן עבודתו של המנהל מוקדש כיום ל"כיבוי שריפות" – טיפול בבעיות היום-יום בביה"ס. לדבריו, בסקר שערך מכון אבני ראשה בקרב מנהלים ב-2009 נמצא, כי חיי היום-יום של מנהלי בתי"ס קשים מאוד. המנהלים מתמודדים עם אלימות מכל הסוגים של תלמידים והורים. כמו כן נאלצים המנהלים להתמודד עם רעות חברתיות שמשתקפות בבתי"ס, כמו שימוש בסמים ואלכוהול ולאחרונה גם עם תופעה חדשה של הריבונות מוקדמים בקרב תלמידות. ד"ר שושני הוסיף, כי בנוסף לכך נאלצים המנהלים להתמודד עם חסמים בירוקרטיים, שמעמידים בפניהם משה"ח והרשויות המקומיות, כמו "הנחתות" של הוראות שלפעמים הן סותרות זו את זו, חוסר אונים של הפיקוח ועוד. לדבריו, משה"ח מודע לבעיות אלו ומנסה לשפר את עבודתו בנושא זה.

הרקע לדברי שושני הוא, כנראה, תלונות רבות של מנהלי בתי"ס על המטלות החדשות שהוטלו עליהם לאחרונה, במיוחד במסגרת תוכנית אופק חדש. כידוע, מעלים ראשי משה"ח על נס לא אחת את היתרונות של הערכה ומדידה כמעט בכל תחום במערכת

שר החינוך; "מנהל טוב מצליח להשאיר פלח זמן לחשיבה כיצד לקדם את המערכת"

של הטפה, ולמנהל אסור לעשות לעצמו הנחות בתחום זה. מנכ"ל משה"ח ציין, כי מנהל טוב מטפל בתחום הניהולי השוטף בצורה נכונה, אבל זו אינה מנהיגות חינוכית. לדבריו, מנהל מנהיג עושה את הדברים הנכונים שמעבר לעשייה היום-יומית. "אנחנו מחפשים מנהלים מנהיגים שמסוגלים להציג תוכניות מאתגרות, למדוד התקדמות ולשמש דוגמה אישית בעת הביצוע. בלי הרוח והדחף האלו אין התקדמות". ד"ר שושני הוסיף, כי מנהל שהוא מנהיג מצליח לתת מענה שיויוני לכל אוכלוסיית התלמידים המורכבת בביה"ס.

בכנס המנהלים של מכון אבני ראשה תיארו שר החינוך, גדעון סער, ומנכ"ל משה"ח, ד"ר שושני, את דמות המנהל הטוב או "המנהל המנהיג" שהם רוצים לקדם במערכת החינוך. לדברי סער, מנהל טוב מצליח לנהל את ביה"ס באופן שוטף ולהשאיר גם פלח זמן לחשיבה כיצד מקדמים את המערכת. כמו כן מנהל נבון מנסה ללמוד מהצלחות של אחרים. לדברי שר החינוך; "זו לא בושה לבחון האם ניתן ליישם בביה"ס מודלים שהצליחו בארץ ובעולם". סער הוסיף, כי מנהל טוב מעניק דוגמה אישית. לדבריו, אי אפשר לחנך לערכים בדרך

יו"ר השדולה למען מעמד המורה; צריך לנפץ את המיתוס ש"מורה טוב מצליח להשליט סדר בכיתה"

מהכיתה תלמידים מפריעים, מפני שאין בהם פתרון כיצד להעסיק תלמידים אלו. כך ממשיך המורה לשמש כשמרטף, והתלמידים שרוצים ללמוד ממשיכים לסבול. לדבריה, הפתרון לבעיה זו היא כללי התנהגות ברורים ושקופים למורים, לתלמידים ולהורים, המיושמים בעקביות בביה"ס.

בנושא זה התייחסה ד"ר וילף לתקנוני בתי"ס האמורים לכלול כללים אלו. לטענתה, תקנונים לא מעטים כתובים בצורה מופשטת, שאינה מסייעת לטיפול בבעיות משמעת. ד"ר וילף הביאה דוגמה לתקנון בית ספרי שבו נכתב; "התלמיד יכבד את חבריו את המורה ואת סביבתו". לטענתה, מדובר בתקנון גרוע מכיוון שלתלמידים ולמורים אין מושג מה לעשות איתו. לעומת זאת, תקנון טוב מציג כללי התנהגות ברורים וסנקציות מפורטות שיופעלו כלפי מי שלא ימלא אותם. ד"ר וילף הקריאה סעיף מתקנון טוב, שבו נקבע כי בתום כל יום לימודים ירימו התלמידים את הכסאות בכיתה, ומי שלא יעשה כך ירים למחרת את כל הכיסאות.

בכנס התקיימו הרצאות שבהן הוצגו עקרונות ודרכים מעשיות לניהול כיתה מוצלח. ההרצאות עסקו בקשרי מורה-תלמיד, שימוש בשיטות הוראה מיטביות, טכניקות לניהול כיתה ודרכי התערבות יעילות של המורה כשמתרחשת הפרעה בשיעור. בכנס גם התקיימו הרצאות שהדגימו דרכי ניהול מתחומים אחרים, שמורים יכולים לעשות בהן שימוש. כך, למשל, הרצה בן עוזר בנושא "המורה כמנצח תזמורת". המנצח הסביר כיצד מנצח יוצר בקרב נגני התזמורת קשב ומוטיבציה. בן עוזר הדגים את דבריו בעזרת רביעיית נגני כלי מיתר.

מכון מופ"ת ערך השבוע כנס בנושא "רגשות, יחסי מורה-תלמיד וכלים בניהול כיתה". הכנס עסק בקושי, ההולך וגדל בשנים האחרונות, של המורים לנהל את השיעורים בכיתות בשל בעיות משמעת.

יו"ר השדולה למען המורה וחברת ועדת החינוך של הכנסת, חברת הכנסת ד"ר עינת וילף, טענה בכנס כי ההתעללות שחווים המורים בכיתות היא הסיבה המרכזית לפרישה ממערכת החינוך, הרבה יותר מאשר השכר הנמוך. ד"ר וילף הוסיפה, כי הגיע הזמן לנפץ את המיתוסים, הרווחים בקרב בכירים במערכת החינוך ומנהלי בתי"ס, שעל פיהם; "מורה טוב יודע כיצד להשליט סדר ומשמעת בכיתה" ו"למורה מעניין אין בעיות משמעת". לדבריה המיתוסים האלו אינם נכונים ואינם רלוונטיים למצב בכיתות כיום. לדבריה, אמנם יש מורים שבכוח האישיות והכריזמה מצליחים עדיין להשליט שקט בכיתותיהם, וחשוב שישנם כאלו אנשים במערכת החינוך, אבל "ככה לא בונים מערכת שבה עובדים 140 אלף מורים". לדבריה ד"ר וילף, בשנים האחרונות היא נפגשה עם אלפי מורים מכל מגזרי החינוך, המלמדים בבתי"ס בשכבות חברתיות-כלכליות שונות. לדבריה, כל המורים ציינו את הקושי ההולך וגובר שהם חווים לנהל שיעור מלא ללא בעיות משמעת. חברת הכנסת וילף פועלת בימים אלו לביטול חוק זכויות התלמיד. לטענתה, הגורם המרכזי לבעיית הסמכות של המורים היא העובדה שבמשך שנים רבות לא ניתנה להם האפשרות להוציא מהכיתה תלמידים מפריעים. לדבריה, משה"ח אמנם מתיר עתה לעשות זאת, אבל בבתי"ס רבים עדיין נאסר על המורים להוציא

חדש במכללת גורדון!!!

קורס 10 שנתי ללימודי תעודה

קורס הכשרת מורים להערכה ולהתאמת אסטרטגיות הוראה לתלמידים מתקשים

אם ברצונכם להתמקצע בזיהוי והערכת צרכי הלימודיים של הילד המתקשה, לרכוש כלים בעזרתם ניתן להתמודד עם קשייו, ללמוד כיצד לפתח שיטות הוראה חלופיות ולהתאימן באופן ייחודי לכל ילד -

קורס זה נועד עבורכם!

הקורס מונחה על ידי צוות המתמחה בתהליכי למידה אלטרנטיביים מגוונים, ליקויי למידה ואבחון דיזקטי.

ימי לימוד: יום א' בין השעות 15:45-20:00
מפגש ראשון 2-02/1/2011
25 מפגשים במהלך כל שנה.

הקורס מוכר לגמול השתלמות של משרד החינוך. אין צורך ברקע קודם בחינוך מיוחד.

לבוגרים מגוון אפשרויות להשתלב בעיסוק פרטי ובתוך המערכת, הן בעבודה פרטנית עם ילדים מתקשים והן בעבודה עם קבוצות הכנה לכיתה א', קבוצות למידה לילדים בגילאי בית ספר יסודי, בעלי קשיי למידה במקצועות עברית וחשבון.

לפרטים נוספים ניתן לפנות אל
לירון בטלפון 04-8590131, או
לירון בטלפון 04-8590131, או
לירון בטלפון 04-8590131, או
lironk@gordon.ac.il

החלה הטמעת הכלי להערכת מורים בבתי"ס המשתתפים באופק חדש

לדברי מנהלת בית ספר תל"י גילה, מדלן לביאן, כלי ההערכה החדש אינו פשוט, אבל מנהל שהוא גם מנהיג יכול לעשות בו שימוש לקידום המורים ולהעצמתם

השיפורים הנדרשים בהוראת תחום הדעת. ההערכה מסכמת יוצרת פעמים רבות תחושות של לחץ וחרדה אצל המוערך, ולכן יהיה על מנהל ביה"ס לנקוט במספר צעדים כדי שמהלך הטמעת כלי ההערכה בביה"ס יעבור ללא התנגדות של המורים. לדברי מפתחות הכלי, על המנהל להציג את כלי ההערכה בצורה כללית בפני חדר המורים. כמו כן יצטרך המנהל לקיים מפגש מקדים אישי לתיאום ציפיות עם כל מורה שיוערך, לפני קיום התצפית בשיעור. המנהל יקיים במהלך השנה לפחות שתי תצפיות בשיעורים מלאים של המורה בכיתה ותצפית אחת – בשיעור פרטני. כלי ההערכה מנחה את המנהלים מה בדיוק עליהם לבדוק בשיעור התצפית. המנהל גם יכול לשתף בתצפיות את רכז המקצוע, שיסייע לו לאמוד את רמת הידע של המורה בתחום הדעת שהוא מלמד. עם זאת, המנהל אינו יכול להטיל את משימת התצפית על הרכז בלבד. לאחר התצפית יקיים המנהל עם המורה מפגש משוב. במקביל לשאלון ההערכה שימלא המנהל, ימלא גם המורה שאלון שבו יציין את השגותיו לגבי ההערכה. מפתחות כלי ההערכה ציינו, כי המטרה היא שהכלי יהפוך לחלק מתוכנית העבודה הקבועה של ביה"ס ומהשגרה שלו. לדבריהן, היתרון הגדול של הכלי הוא שהמנהל שוב אינו ניזון מאמירות סובייקטיביות על המורה, של מורים אחרים או של רכז המקצוע, והערכת המורה מבוססת על מידע מקצועי ואובייקטיבי עליו. כדי לבצע את ההערכה בצורה מיטבית יעברו המנהלים הכשרה מיוחדת.

המנהל יצטרך להקדיש זמן רב להערכה

מנהלת ביה"ס תל"י תיארה בכנס כיצד היא משתמשת בכלי ההערכה בבית ספרה. לדבריה, הכלי החדש אינו פשוט, אבל מנהל שהוא גם מנהיג יכול לעשות בו שימוש לקידום המורים ולהעצמתם. לביאן סיפרה, כי המורים בבית ספרה למדו את כלי ההערכה היטב, והשתמשו בו ביוזמתם למבדק עצמי של רמת ההוראה שלהם.

לביאן הוסיפה, כי בשיחות המשוב, שהיא מקיימת עם המורים לאחר התצפיות בשיעורים שלהם, מתקבלות ההחלטות לגבי ההערכה בדרך כלל בהסכמה. עם זאת, היו מקרים שבהם לא הסכימו מורות להערכה שהעניקה להן המנהלת, ורשמו את השגותיהן.

מנהלת ביה"ס תל"י ציינה את הקשיים שבהם נתקלים מנהלי בתי"ס ביישום כלי ההערכה. אחד מהקשיים המרכזיים הוא שהמנהל צריך להקדיש זמן רב לשלבים השונים של ההערכה, בנוסף למטלות הרבות האחרות המוטלות עליו בביה"ס. עם זאת הוסיפה לביאן, כי כלי ההערכה מסייע למנהל ליצור שיח מקצועי ברמה גבוהה יותר עם מוריו. לדבריה, הערכת המורה עם הכלי החדש אינה דומה למצב שהיה עד כה, שבו היה המנהל נכנס לכמה דקות לצפות בשיעור. לטענת לביאן, המורים בבית ספרה דווקא אוהבים את כלי ההערכה ומרגישים טוב יותר לאחר שהוטמע בביה"ס.

אחת מהאמירות הפופולאריות לגבי מערכת החינוך הישראלית היא, שהעשייה החינוכית נעשית בעיקרה על ידי המורה לאחר סגירת דלת הכיתה, ועל מה שקורה שם לא ידוע הרבה. במצב זה עומד לחול שינוי בקרוב, בעקבות הטמעה מערכתית של כלי ההערכה מורים שפותח בראמ"ה – הרשות הארצית למדידה והערכה בחינוך. חלק מרכזי בהערכה מתבסס על תצפיות שיערוך מנהל ביה"ס בשיעורים של המורים המוערכים. כלי ההערכה פותח במסגרת ההסכם של משה"ח עם הסתדרות המורים על תוכנית אופק חדש, ולכן יוטמע תחילה בבתי"ס המיישמים את התוכנית. בכוונת משה"ח להטמיע את הכלי בהמשך גם בחטיבות העליונות, במסגרת ההסכם הקיבוצי עם ארגון המורים. באמצעות הכלי יוערכו המורים המועמדים לקבל קביעות והמורים המועמדים לקידום בדרגות השכר.

ארבעה מדדי על להערכת המורים

בכנס למנהלי בתי"ס, שערך בשבוע שעבר מכון אבני ראשה בבנייני האומה בירושלים, התקיים פאנל מומחים בנושא "הערכת המורה – המנהל מעריך את מעשה ההוראה, לקראת שילוב מערכתית של הכלי להערכת מורים". בפאנל השתתפו מפתחות הכלי, ובראשן מנכ"לית הראמ"ה, פרופ' מיכל בלר. כמו כן השתתפה בדיון מנהלת ביה"ס תל"י גילה בירושלים, מדלן לביאן. בביה"ס כבר מוטמע הכלי להערכת מורים.

לדברי מפתחות הכלי, לפני הפיתוח חובר בראמ"ה מסמך המתאר בצורה ברורה מהי הוראה טובה, על סמך מחקרים וידע שהצטבר בנושא זה בארץ ובעולם. המסמך שימש בסיס לבניית כלי ההערכה, הכולל ארבעה מדדי על להצלחת מורים. המדדים הם; תפיסת התפקיד של המורה, רמת הידע שלו בתחום הדעת, היבטים לימודיים וחינוכיים בניהול השיעור והשתתפות המורה בקהילה לומדת בביה"ס או בתחום הדעת שלו. כלי ההערכה כולל תבחינים מפורטים ותיאורים של התנהגות המורה הרצויה בארבעת המדדים. התבחינים מתייחסים לרמת ההוראה הנדרשת בכל אחד משלבי ההתפתחות בקריירה המקצועית של המורים – מדרגת המורה המתחיל ועד לדרגות המורה האומן.

כלי ההערכה ישמש גם להערכה מעצבת

כידוע קיימים שני סוגי הערכה – הערכה מסכמת, שמטרתה לשמש להענקת ציון, סלקציה או הסמכה, והערכה מעצבת, שמטרתה היא לספק משוב לשם שיפור ופיתוח. כלי ההערכה החדש נוצר בראש ובראשונה כדי לשמש להערכה מסכמת – שעל פי תוצאתה יוחלט במשה"ח אם לקדם את המורה או לא. עם זאת הדגישו מפתחות הכלי בכנס, כי ניתן ואף רצוי לעשות בכלי שימוש להערכה מעצבת בביה"ס. לדבריהן, לכלי פוטנציאל רב לשמש כמנוף להתפתחות המקצועית של המורים בביה"ס ולשיפור ההוראה. כלי ההערכה עשוי, למשל, לסייע ללמידה משותפת של צוות המקצוע בביה"ס ולהסקת מסקנות לגבי

משרד החינוך
אגף זה"ב

הרשות הלאומית
לבטיחות בדרכים

מחנכים לבטיחות בדרכים

יום ראשון, ד' חנוכה כ"ח בכסלו תשע"א, 5 בדצמבר 2010

היכל התרבות של ההסתדרות בנגב, באר שבע (שדרות יצחק רגו, צמוד לבניין העיריה)

התכנסות, כיבוד וסיור בתצוגה	9:00 - 9:45
ברכות	9:45 - 10:30
מר דוד עוזר - מנכ"ל הרשות הלאומית לבטיחות בדרכים	
מר רוביק דנילוביץ - ראש עיריית באר שבע	
גב' עמירה חיים - מנהלת מחוז דרום, משרד החינוך	
גב' מיכל כהן - סמנכ"לית בכירה ומנהלת המינהל הפדגוגי, משרד החינוך	
פרופ' אסא כטר - אתיקה, משפט ובטיחות בדרכים	10:30 - 11:45
גב' אנאבלה שקד - מעורבות הורים	11:45 - 13:00
עו"ד אוריאל לין , יו"ר מועצת הרשות הלאומית לבטיחות בדרכים	13:00 - 13:15
הפסקת צהריים	13:15 - 14:15
"להאיר את הדרך", להקת כרמלים, מרכז חינוך ליאו בק, חיפה	14:15 - 15:15
הדלקת נרות וסיכום	15:15
מנחה: אלי אילדיס	

חנוכה תשע"א **כנס רביעי**

www.rsa.gov.il

מחקר הערכה חדש; תלמידים שלמדו עם מערכת "עת הדעת" התקדמו בלימודים יותר מתלמידים אחרים

למורה על התקדמותו של כל אחד מהם. לדברי ד"ר וייס, המורה יכול לתכנן את השיעור כרצונו, להוסיף למערכת חומרי לימוד, לשנות את סדר הלימוד, ולחלק את תלמידי הכיתה לקבוצות לומדים דיפרנציאליות בהתאם להישגיהם. לדבריו, המערכת מבוססת על תפיסה חדשנית של שותפות בין המורה לבין המחשב. המורה מפעיל אמנם סט של כלים, אבל גם מוליך את תהליך הלמידה ואחראי להבניית הידע. לטענתו, המערכת משתלבת באופן בריא בשיעור, ואינה שואפת להחליף את המורה, שלא כמערכות למידה ממוחשבות אחרות.

במסגרת המחקר של מכון סאלד גם נשאלו התלמידים האם ירצו להמשיך וללמוד עם מערכת עת הדעת. כ-91% מהתלמידים הביעו רצון רב להמשיך את הלמידה עם המערכת בשנים הבאות. במחקר מצוין, כי מעדויות התלמידים נראה, שתרומת המערכת להישגים נובעת מחוויות הלמידה העשירה, המשלבת מולטימדיה, ומהגיוון בהוראה. אלו יצרו אצל התלמידים מוטיבציה מוגברת, הנאה ועניין בלמידה תוך כדי תהליך פיתוח של לומד עצמאי. בשבוע שעבר הודיעה עיריית ירושלים, כי מערכת עת הדעת תשולב השנה בשישה בתי"ס יסודיים בעיר, מתוך שאיפה להרחיבה לכ-60 בתי"ס נוספים בתוך שלוש-ארבע שנים. ירושלים מצטרפת למספר יישובים, כמו אשדוד, כפר שמריהו, המועצה האזורית חבל מודיעין, המועצה האזורית מטה אשר ותל אביב, שכבר החלו בהטמעת המערכת בבתיה"ס היסודיים. בסך הכל משתמשים בעת הדעת כ-20 בתי"ס ברחבי הארץ ובמהלך השנה צפויים להצטרף אליהם 10 בתי"ס נוספים.

לדברי ד"ר וייס, בי"ס יסודי המבקש להטמיע את מערכת עת הדעת, צריך להצטייד לפחות בכמה עשרות מחשבי מחברת (מחשבים ניידים קטנים), שעלותם נמוכה יחסית וניתן להעביר בקלות מכיתה לכיתה. כמו כן יש להתקין בכיתות חיבור אלחוטי לאינטרנט ברוב פס מתאים, מכיוון שהעבודה במערכת נעשית דרך הרשת. המחסור בצידוד מתאים מונע, כנראה, לעת עתה הצטרפות של בתי"ס רבים לפרויקט. מצב זה אמור להשתפר כשיצוידו בתי"ס נוספים במחשבים ואינטרנט מהיר, במסגרת תוכנית משה"ח להתאמת מערכת החינוך למאה ה-21. לדברי ד"ר וייס, ישנן רשויות מקומיות שכבר התארגנו יפה בנושא זה, ברמת ההצטיידות והתמיכה המקצועית במורים. כך, למשל, באשדוד מונו רכזות עירוניות בשלושת המקצועות, שמסייעות למורות לעבוד עם המערכת.

מכון הנרייטה סאלד ערך לאחרונה מחקר הערכה על הישגי התלמידים בבתיה"ס שבהם התקיים אשתקד הניסוי במערכת הלמידה-הוראה המתוקשבת "עת הדעת". סיכום ראשוני של ממצאי המחקר נמסר לקו לחינוך. המחקר כלל השוואה בין 150 תלמידי כיתות ה' משני בתי"ס בתל אביב-יפו, שלמדו עם מערכת עת הדעת מתמטיקה, אנגלית ועברית, לבין 150 תלמידים מבתי"ס בעלי מאפיינים חברתיים-כלכליים דומים, שבהם לא שולבה המערכת. הבסיס להשוואה במחקר היה הציונים במבחן סטנדרטי בשלושת מקצועות הלימוד, שהועבר לתלמידים בראשית שנת הלימודים ובסופה. במחקר נמצא, כי התלמידים שלמדו עם מערכת עת הדעת התקדמו בכל שלושת המקצועות יותר מהתלמידים שלא עשו שימוש במערכת. עוד נמצא, כי הפער המשמעותי ביותר בין שתי קבוצות התלמידים היה באנגלית. הציון במבחן באנגלית של התלמידים שלמדו עם מערכת עת הדעת, עלה בסוף השנה ב-21.8 נקודות בממוצע. הציון של התלמידים שלמדו ללא המערכת עלה ב-13.7 נקודות בממוצע.

הפער בין שתי הקבוצות בהתקדמות התלמידים במתמטיקה היה נמוך יותר. אצל התלמידים שלמדו מתמטיקה עם מערכת עת הדעת חל שיפור של 26 נקודות בממוצע בציון, בעוד שאצל התלמידים שלמדו בלי המערכת חל שיפור של 21.3 נקודות. הפער הקטן ביותר בהתקדמות בין שתי קבוצות התלמידים היה בעברית. בקרב התלמידים שלמדו עם מערכת עת הדעת חל שיפור של 10.3 בממוצע בציון בעברית, לעומת שיפור של 9.3 נקודות בציון אצל התלמידים האחרים.

מערכת עת הדעת, שבפיתוחה השקיע יזם ההייטק שמואל מיתר עשרות מליוני דולרים, מוענקת בחינם לבתיה"ס היסודיים בארץ. לדברי הפדגוג הראשי של עת הדעת, ד"ר דובי וייס, המערכת מאפשרת למידה דיפרנציאלית, על פי רמתו של כל תלמיד. במערכת גם משולב פיתוח כישורי חשיבה. כמו כן המערכת אדיקטיבית (מסתגלת); כאשר תלמיד מתקדם מהר יותר בלימודים ממה שהמורה צפתה, תתאים המערכת את עצמה להתקדמותו ותספק לו תרגילים ברמה גבוהה יותר.

לטענת ד"ר וייס, מערכת עת הדעת אינה לומדה נוספת. לדבריו, שלא כבלומדות משולבת במערכת תוכנת ניהול למידה, המאפשרת למורה לתכנן ולנהל את הלמידה וההערכה. המורה הוא השולט במערכת ויכול להתאימה לצרכיו ולצורכי תלמידיו. כמו כן עוקבת תוכנת הניהול אחר ביצועי התלמידים ומספקת דיווח מיידי

זהבי יעוץ
יעוץ למורים מנהלים וועדים

**הזכויות שלך
צריכות
בדיקה
תקופתית
אצל
עיריית זהבי**

**האם הינכם מודעים לכל
הזכויות להן הינכם זכאים?
מה הן הזכויות המגיעות לכם
ביציאה לפנסיה?
לא תמיד אפשר לממש
מחר את מה שמגיע
לכם היום - אז למה
לחכות?
באווירה נינוחה**

**פגישה
ושכרה בצידה**

**יעוץ מקצועי עדכני
ודיסקרטי**

הינכם מוזמנים:

- לייעוץ לקראת פרישה.
- לייעוץ בנושאי שנת שבתון.
- לבדיקה רגילה של רכיבי שכר וזכויות.
- לייעוץ בנושאי מחלות ו/או

עיקרי נושאי הייעוץ:

- פנסיה.
- כדאיות פרישה מעבודה.
- תכנון הקריירה.
- ייעוץ והכוונה בעזיבת מערכת החינוך.
- הדרכה ולייווי במו"מ מול מעסיקים.
- פיצויי פיטורין.
- בדיקת השכר ומרכיביו.
- גמולים.

**לשבתון יוצאים בראש שקט
09-9542108**

ייחודו של הפרויקט הוא בכך שהתלמידים הם המחליטים על סוגי הגידולים שאותם ישתלו בחממה והמעבדים אותה. לדבריה, העבודה בחממה מעודדת עבודת צוות, התמדה, יצירתיות ויכולת חשיבה ועבודה בתנאים של אי-ודאות. במסגרת הפרויקט ביקרו התלמידים לאחרונה במכון וולקני, ונפגשו עם סימה כגן, מאקלמת צמחי נוי לצורך חיסכון במים, ועם מנהל המכון למדעי הצמח, פרופ' איתמר גלזר. פרופ' גלזר הסביר לתלמידים מהן הסיבות למשבר המזון בעולם וסקר בפניהם פתרונות שונים למשבר זה.

חינוך לערכים

התלמידים מצדיעים לחסידי אומות העולם – חטיבות הביניים ארן ואלון בתיכון קריית שרת בחולון, ציינו השבוע את יום ההצדעה הבינלאומי לחסידי אומות העולם, החל ב-28.11.2010. הפעילות התקיימה במסגרת תוכנית עירונית לחינוך יהודי פלורליסטי בשם "התחדשות". במסגרת אירועי היום השתתפו התלמידים בפעילות שעסקה בפועלם של חסידי אומות העולם, שבזכותם ניצלו יהודים רבים בתקופת השואה. כמו כן עסקו התלמידים בדילמות המוסריות העולות לעתים מהערך שעל פיו יש לסייע לזולת בעת צרה. הפעילות התקיימה בשיתוף עם "בית להיות" – המרכז לטיפול מודעות השואה בחולון. במהלך הפעילות גם ערכו שישה מורים מחטיבות הביניים משחק תפקידים, שבו הציגו דילמות שחוו היהודים בתקופת השואה, למשל בנושא אמונתם הדתית. לדברי מנהלת תוכנית התחדשות, לאה ווהל-סגל; "במסגרת פעילותנו החינוכית לא ניתן להתעלם מאחד האירועים הטראומטיים ביותר שקרה לעמנו, השואה, ולא מאותו מיעוט שבמיעוט, חסידי אומות העולם, שחיו ולעיתים מתו למען הציווי המוסרי ביותר – כל המציל נפש אחת, כאילו הציל עולם ומלואו". תוכנית התחדשות מתקיימת זו השנה השלישית בבתי"ס בחולון, בשיתוף עם עמותת פנים וקן לגאסי-הריטג'.

תלמידות האולפנה ציינו 25 שנה למאסרו של יהונתן פולארד – תלמידות אולפנת אמי"ת בחצור הגלילית ערכו בשבוע שעבר "יום שכולו יהונתן" – יום לימודים שהוקדש לפועלו למען מדינת ישראל של המרגל היהודי-אמריקני. הפעילות התקיימה לציון 25 שנה לשהייתו של פולארד בכלא האמריקני. במהלך היום לימדו תלמידות מביה"ס בכל כיתות האולפנה מערכי שיעור שהכינו על פולארד. כמו כן חילקו התלמידות צמידים עם הכיתוב "יהונתן פולארד לחופשי".

לדברי מנהל ביה"ס, אביחי גולן, ערך הערבות ההדדית הוא שהוביל את התלמידות ליזום את הפעילות למען פולארד.

בביה"ס אף הוקמה פינה, שבה מציינות התלמידות את מספר הימים שפולארד עדיין בכלא. לדברי מנהל ביה"ס, אביחי גולן, ערך הערבות ההדדית הוא שהוביל את התלמידות ליזום את הפעילות למען פולארד. לדבריו, תלמידי אמי"ת בחצור הגלילית, בנים ובנות, פועלים מזה שנים למען העלאת מאבקו של פולארד להשתחרר מהכלא למודעות הציבורית.

מקדמים את התלמידות ללימודי המדעים – באשדוד נערך לאחרונה "הכנס השלישי לקידום בנות ללימוד מקצועות המדעים". בכנס השתתפו נשיאת אוניברסיטת בן גוריון, פרופ' רבקה כרמי, ראש עיריית אשדוד, ד"ר יחיאל לסרי, ראשי מינהל החינוך, נציגים מחברת אלתא מקבוצת התעשייה האווירית ותלמידות מכיתות ט' בבתי"ס העל יסודיים בעיר. התלמידות משתתפות בפרויקט עירוני, שמטרתו לעודד נערות בעלות נתונים גבוהים לבחור ללימוד במגמות המדעים בחטיבה העליונה. הפרויקט מתקיים בשיתוף עם חברת אלתא. הפרויקט כולל סדנאות, המעניקות לתלמידות כלים להתמודדות עם אתגרים וקשיים לימודיים וחברתיים, שאותם הן עשויות לחוות במהלך לימודי המדעים ברמה מוגברת. במסגרת הפרויקט גם משתתפות התלמידות במפגשים עם "מודלים לחיקוי" – נשים מצליחות מתחומי המדעים באקדמיה ובתעשייה, ובהן כלת פרס נובל, פרופ' עדה יונת. כמו כן משתתפות התלמידות בסדנאות במפעל אלתא, במכון ויצמן למדע ובאוניברסיטת בר אילן.

חברת הכנסת סיפרה לתלמידים מדוע עברה מהרפואה לזירה הפוליטית – חברת הכנסת ממפלגת קדימה, ד"ר רחל אדטו, הרצתה בשבוע שעבר בפני תלמידי כיתות י' בביה"ס הריאלי בחיפה. ד"ר אדטו היא בוגרת ביה"ס. ההרצאה התקיימה במסגרת תוכנית בית ספרית בשם "יחד בגימל", שבמסגרתה נחשפים התלמידים לנושאים חברתיים ותרבותיים שעל סדר היום הציבורי. התוכנית כוללת הרצאות של אישים הנמצאים בעמדות מפתח בחברה הישראלית בתחומים שונים, בהם בוגרי ביה"ס. ד"ר אדטו, שהיא רופאה במקצועה, סיפרה לתלמידים על הסיבה המרכזית להחלטתה לפרוש מתפקידה כסגנית מנהל בית החולים הדסה עין

ד"ר אדטו, שהיא רופאה במקצועה, סיפרה לתלמידים על הסיבה המרכזית להחלטתה לפרוש מתפקידה כסגנית מנהל בית החולים הדסה עין כרם ולפנות לזירה הפוליטית.

כרם ולפנות לזירה הפוליטית. לדבריה, הסיבה הייתה רצונה להשפיע בנושאים הקרובים לליבה בתחום הבריאות ובמיוחד בתחום בריאות האישה. כמו כן תיארה ד"ר אדטו בפני התלמידים את סדר יומה כחברת כנסת, וסיפרה להם על הצעות החוק שהצליחה לקדם ועל אלו שהיא מנסה לקדם בימים אלה.

תלמידי המרכז למחוננים מבצעים הדברה ביולוגית – עיריית יבנה הקימה במרכז למחוננים בעיר "חממה אקולוגית". בחממה מבצעים תלמידים מכיתות ה' ו-ו' ניסויים בהדברה ביולוגית בגידולים אורגניים. את הפרויקט מלווה היחידה לנוער שוחר מדע במכון וולקני. במסגרת הפרויקט מגדלים התלמידים ירקות וצמחי תבלין אורגניים בחממה, ששטחה כ-150 מ"ר. בחממה הותקנה מערכת השקיה ממוחשבת. את הפרויקט פיתחו; ד"ר הדר הלר, מהיחידה לנוער שוחר מדע במרכז וולקני, ד"ר ג'נט טלמון, מהפקולטה לחקלאות, תמי בן-שבת, מנהלת מרכז המחוננים ביבנה, וענת גור-ריוה, מורה לכימיה וכלכלה.

מעיריית יבנה נמסר, כי בפרויקט מושם דגש רב על פיתוח הקרקע ושימורה, תוך התמקדות בשמירה על המאזן האקולוגי והשגת יבול מירבי. בנוסף לכך משולבים בפרויקט נושאים מתחומי דעת שונים. כך, למשל, משולבים בפרויקט נושאים בהיסטוריה על החקלאות בחברות הפאודליות, בגיאוגרפיה – על הגיאולוגיה של הקרקע, ובביולוגיה – על בעלי חיים וחרקים. לדברי מנהלת מרכז המחוננים,

יעצים וישרדג - מחוז צפון יעצים וישרדג את הפעילות הערכית של מינהל חברה ונוער בתחום הנתניה לקהילה ובמיוחד בנושא הגיוס לשירות משמעותי לצה"ל. על כך הודיעה מנהלת המחוז, ד"ר אורנה שמחון, בישיבת פורום הפיקוח בשבוע שעבר. שמחון הוסיפה, כי במגזר הלא יהודי יושם דגש על חיזוק ההתנדבות לשירות הלאומי אזרחי בקהילה, כמסגרת המקבילה לשירות הצבאי. הישיבה התקיימה בעקבות פרסום הנתונים על שיעור המתגייסים לצה"ל ולשירות קרבי בפרט. מהמחוז נמסר, כי מבין הערים בצפון מובילה באחוז הגיוס לצה"ל יקנעם, המדורגת במקום העשירי הארצי, ואחריה עפולה, המדורגת במקום ה-13, וכרמיאל - המדורגת במקום ה-17.

מהנתונים שמסר צה"ל למחוז עולה, כי רבים מתיכונים הצפון, בעיקר מהחינוך ההתיישבותי, נמצאים ברשימה הארצית של 50 התיכונים שמהם מתגייס אחוז הבוגרים הגבוה ביותר ליחידות קרביות. התיכונים מהצפון הם; התיכון הדתי בקיבוץ שדה אליהו, הישיבה התיכונית בחיספין, בי"ס סולם-צור בקיבוץ גשר הזיו, בי"ס עמק החולה בקיבוץ כפר בלום, בי"ס העמק המערבי בקיבוץ יפעת, בי"ס עמק חרוד בקיבוץ עין חרוד, בי"ס עמקים-תבור בקיבוץ מזרע, ביה"ס האזורי בקיבוץ מגידו, בי"ס הר וגיא בקיבוץ דפנה, בי"ס נופי גולן בקצרין, בי"ס משגב במועצה האזורית משגב, ביה"ס החקלאי בנהלל, בי"ס בית ירח במועצה האזורית עמק הירדן ובי"ס גליל מערבי בכברי.

מחוז חיפה

זכו - שני סרטים שיצרו תלמידים ממגמת הקולנוע והתקשורת בתיכון עירוני ה' חיפה, זכו בשבוע שעבר במקומות הראשונים בפסטיבל הבינלאומי לסרטי סטודנטים בהוליווד. שני הסרטים נבחרו מתוך 250 סרטים, שהוגשו לפסטיבל בקטגוריית "הסרט הזר הטוב ביותר". הסרטים הופקו במסגרת פרויקט הגמר של תלמידי המגמה ביה"ס. הסרט "שובר שתיקה" - זכה במקום הראשון בקטגוריית הסרט הדוקומנטרי המצטיין. הסרט מביא את סיפורו של פנחס האורשטוקף, תושב חיפה, שנפל בשבי המצרי במלחמת יום הכיפורים. הסרט מתאר את התמודדותו של האורשטוקף בשבי, ואת התמודדותו, הקשה לא פחות, עם יחס החברה לאחר

השחרור, ובמיוחד עם החשדות לשיתוף פעולה עם האויב. הסרט "בן דוד בהזמנה" - זכה במקום הראשון בקטגוריית הסרט הקומי המצטיין. הסרט מתאר בצורה משעשעת את ביקורו הראשון בישראל של צעיר בן למשפחת יורדים.

מחוז ירושלים

מנכ"לים - בי"ס אורט תעופה וחלל במעלה אדומים, אירח בשבוע שעבר מנכ"לים של משרדי חינוך מ-15 מדינות

במהלך הביקור נפגשו חברי המשלחת עם בכירים מאורט ועם מורים ותלמידים מביה"ס, שסיפרו להם על תוכניות חדשניות המופעלות בחינוך הטכנולוגי בארץ.

בארצות הברית. במשלחת השתתפה גם ד"ר שרלוט פרנק, סגנית נשיא מקגרו היל - תאגיד הענק האמריקני העוסק, בין היתר, בהוצאת ספרי חינוך ואקדמיה. ד"ר פרנק חברה פעילה באגודת הידידים האמריקנית של רשת אורט. במהלך הביקור נפגשו חברי המשלחת עם בכירים מאורט ועם מורים ותלמידים מביה"ס, שסיפרו להם על תוכניות חדשניות המופעלות בחינוך הטכנולוגי בארץ. לדברי מנהל ביה"ס, נסים ילוז; "המפגש היה מאיר עיניים. מרגש לפגוש אנשים בכירים במערכת החינוך האמריקנית. הייתה הרגשה של רצון ללמידה הדדית - היו תחומים שבהם אנו מחדשים להם, ותחומים שאנחנו יכולים ללמוד מהם".

מחוז מרכז

יאוחדו - במסגרת תהליך של ארגון מחדש בחינוך העל

יסודי בפתח תקווה, יאוחדו בשנת הלימודים הבאה שני תיכונים מקצועיים ותיקים בעיר - תיכון המכללה למינהל והתיכון הרב תחומי א' (עמל א'). על כך נמסר מעיריית פתח תקווה. הסיבה המרכזית לאיחוד היא הצמצום במספר התלמידים שנרשמו לשני בתי"ס בשנים האחרונות. שני התיכונים משרתים אוכלוסיות דומות, של תלמידים המתקשים ללמוד בבתי"ס עיוניים. שיעור הזכאות לבגרות בתיכונים נמוך; בתיכון המכללה למינהל - 10.53% ובתיכון הרב תחומי א' - 19.78%. במסגרת האיחוד יעברו בתשע"ב תלמידי תיכון המכללה למינהל, הנהלת ביה"ס וצוות המורים לתיכון הרב תחומי א'. בעירייה מציינים, כי ביה"ס המאוחד ימוקם במתחם ביה"ס הרב תחומי מכיוון שבביה"ס חצר ומרחבי למידה גדולים. מהעירייה נמסר, כי התלמידים מתיכון המכללה ימשיכו ללמוד במסלולי הלימודים הנוכחיים שלהם גם בביה"ס המאוחד. עוד נמסר, כי לביה"ס המאוחד יהיו משאבים גדולים יותר מאשר לכל אחד מבתי"ס בנפרד, דבר שיסייע לקידום הישגי התלמידים. על האיחוד הוחלט בתיאום עם משה"ח, רשת עמל והמכללה למינהל ונציגי ארגוני המורים.

ליהנות מכל עולמות התוכן של בריינפופ במחיר מיוחד!

בריינפופ, עולם של תכנים חינוכיים באתר אחד!

- מאות סרטוני אנימציה ומבדקי ידע במגוון תחומים
- מדע וטכנולוגיה, היסטוריה, תרבות, גיאוגרפיה, מתמטיקה, מורשת, מוסיקה ואמנות ועוד
- מערכי שיעור, פעילויות, ניסויים, שאלות ותשובות ותכנים נוספים

בריינפופ ESL, האתר המוביל ללימודי אנגלית

- תפישה פדגוגית ייחודית ללימוד השפה האנגלית החל מהשלבים הראשונים של הלימוד
- קריאה, כתיבה, דיבור, שמיעה, אוצר מילים, דקדוק, לימוד הדרגתי ומובנה
- גישה חווייתית, אינטראקטיבית ומהנה ללימוד והוראת השפה האנגלית

לפרטים נוספים ומידע:

www.brainpop.co.il | www.brainpopesl.co.il
service@brainpop.co.il, 1 שלוחה 03-6878989

